

Довідки про діяльність наукових шкіл

1. Керівник наукової школи: кандидат філософських наук, доцент **ЛУЦЕНКО ОЛЕНА АНАТОЛІЙВНА**

2. Напрямок наукових досліджень: проблеми гендерної теорії і практики в дослідженні освітньо-виховних процесів і соціокультурної діяльності.

Пріоритетні задачі:

- Фундаментальні дослідження з проблем гендерної теорії в освітньо-виховному процесі і соціокультурній діяльності.
- Впровадження інноваційної освітньої практики (яка передбачає включення гендерної парадигми в освітній процес) з розробкою відповідної моделі забезпечення.
- Методична підготовка державних службовців регіону до впровадження гендерних підходів в роботу державних установ та органів місцевого самоврядування.

3. Досліджувані проблеми.

- розвиток гендерної теорії в дослідженні історичних аспектів навчально-виховного процесу з урахуванням фактору статі;
- впровадження інноваційної освітньої практики (яка передбачає включення гендерної парадигми в освітній процес) з розробкою відповідної моделі забезпечення;
- розробка і впровадження метода гендерного аналізу соціокультурних процесів в національну систему вищої освіти;
- розробка проектної моделі та рекомендацій для студентів по здійсненню гендерної експертизи соціальних проектів, підручників та навчальних текстів, а також для викладачів ВНЗ по здійсненню гендерної експертизи робочих програм;
- підготовка освітян до фахової діяльності з урахуванням гендерного чинника, рівня їх поінформованості з питань запровадження міжнародних стандартів з гендерної політики в український соціум;

4. Головні здобутки наукової школи:

- розроблено методологічні та теоретичні засади гендерного підходу до дослідження проблем соціостатевого виховання дітей в історико-педагогічному аспекті;
- виявлено та схарактеризовано основні закономірності процесу соціостатевого виховання сукупністю різних соціокультурних чинників, а саме гендерною стратифікацією, гендерними стереотипами, релігією і віруваннями народу, партійною ідеологією і запитамі суспільства;
- схарактеризовано з позиції гендерного підходу досвід статево-рольового виховання дітей у межах виховних напрямів засобами спеціально підібраних методів і форм в українській селянській родині; у середніх навчальних закладах радянської України в 1940-1950-х рр., жіночій гімназійній освіті Північного Сходу України в другій половині XIX – на початку XX століття
- розроблено, науково обґрунтовано та експериментально перевірено організаційно-педагогічні умови та методику реалізації гендерного виховання учнів молодшого шкільного віку;
- схарактеризовано засоби формування гендерної чутливості соціального працівника в контексті фахової підготовки майбутніх соціальних працівників до професійної діяльності. Удосконалено методику гендерного аналізу у соціальній роботі з клієнтами за допомогою якої висвітлено засоби і форми протидії домашньому насильству, особливості врахування гендерних аспектів у соціальній роботі з сім'єю.
- уточнено і конкретизовано з позиції гендерного підходу сутність поняття гендерного аналізу в культурі, розкрито гендерні аспекти культурних феноменів статі.

Результати діяльності.

За результатами досліджень аспірантів успішно захищено **4** кандидатських дисертацій зі

спеціальності 13.00.07 – теорія і методика виховання та спеціальності 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки та низка магістерських робіт зі спеціальностей «Соціальна педагогіка» та «Соціальна робота». Підготовлено 1 монографію, 1 навчальний посібник, 6 навчально-методичних посібників, 2 методичних рекомендацій і навчально - методичних комплекси; прийнято участь у роботі всеукраїнських та міжнародних конференцій і форумів.

5. Перелік підготовлених у науковій школі кандидатів наук (із місця роботи і посади на даний час).

1. Павлущенко Н.М., 2011 р., «Гендерне виховання дітей молодшого шкільного віку», зав. кафедри дошкільної і початкової освіти СумДПУ ім. А.С.Макаренка, доцент.

2. Кирилюк Г.В. 2014 р., «Соціостатеве виховання дітей на традиціях українського народу (на прикладі української селянської сім'ї кін. XVIII – XIX століття)», доцент кафедри соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності СумДПУ ім. А.С.Макаренка.

3. Гончаренко О.В., 2016 р., «Статеворольове виховання учнів у середніх навчальних закладах України (1940-1950-ті роки)», заступник директора з культурно-масової і волонтерської роботи ННПП, доцент кафедри соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності СумДПУ ім. А.С.Макаренка.

4. Клочко О.М., 2018 р., «Розвиток жіночої гімназійної освіти Північного Сходу України в другій половині XIX - на початку XX століття», доцент кафедри педагогіки, спец. освіти та менеджменту КЗ Сумський Обласний Ін-т Післядипломної педагогічної освіти.

6. Перспективи роботи наукової школи.

Передбачається узагальнення досвіду організації та проведення історико-педагогічних досліджень крізь призму гендерного підходу; здійснення наукових досліджень з проблем гендерного аналізу і гендерної експертизи як підходу і методу у соціокультурному просторі громади. зокрема гендерної експертизи соціальних проєктів, робочих програм, соціальної реклами, та розробці питань, пов'язаних з вивченням гендерної специфіки менеджменту соціокультурної діяльності в сучасних умовах.

23.10.2023 р.

Олена ЛУЦЕНКО